



HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 4
Handläggare 7

PROTOKOLL
2023-10-24 och
2023-12-18
Föredragning i
Sundsvall

Aktbilaga 12
Mål nr K 787-23

RÄTTEN

Hovrättspresidenten Agneta Ögren, referent och skiljaktig, hovrättsrådet Oskar Viström samt tf. hovrättsassessorn Camilla Mogemark

FÖREDRAGANDE

Hovrättsfiskalen Frida Bäckman

PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

PARTER

Klagande

Kiko Space AG, CHE-113.539.846
Burgstrasse 28
8750 Glarus
Schweiz

Ombud: Advokat Torbjörn Pettersson
F Victors Advokatbyrå HB
Storgatan 30
831 30 Östersund

Motpart

Bräcke Fastigheter AB, 556723-6004
Svedjegatan 20
843 31 Bräcke

Ombud: Niklas Borg
NordKapital Aktiebolag
Drottninggatan 22
411 14 Göteborg

SAKEN

Försättande i konkurs m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts slutliga beslut 2023-04-18 i mål K 802-23

Genom det överklagade beslutet avvisade tingsrätten Kiko Space AG:s ansökan om att Bräcke Fastigheter AB skulle försättas i konkurs.

Dok.Id 216493

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 170 851 03 Sundsvall	Södra Tjörngatan 2	060-18 68 00 E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se www.hovrattenfordrenorrland.se		måndag – fredag 08:00–16:00

Kiko Space AG har överklagat tingsrättens beslut och yrkat, att Bräcke Fastigheter AB ska försättas i konkurs, att Bräcke Fastigheter AB ska förpliktas att ersätta Kiko Space AG:s rättegångskostnader i tingsrätten samt att Bräcke Fastigheter AB ska förpliktas att ersätta Kiko Space AG:s rättegångskostnader i hovrätten uppgående till 30 000 kr exklusive mervärdesskatt.

Som grund för överklagandet har Kiko Space AG i huvudsak anfört följande. Parterna har ingått ett kreditavtal om 400 000 euro. Pengarna överfördes till Bräcke Fastigheter AB i månadsskiftet februari/mars 2022 och pengarna fanns på Bräcke Fastigheter AB:s konto den 1 mars 2022. De uppgifter Daniel Molin lämnat i förhör under sanningsförsäkran stämmer inte överens med vad han uppgivit före och efter lånet om 400 000 euro lämnades. Uppgifterna stämmer inte heller med vad han i oktober 2022 uppgav i polisförhör. Bräcke Fastigheter AB är dessutom även med bortseende av Kiko Space AG:s fordran, på obestånd eftersom Skatteverket har 1 700 000 kr i förfallna fordringar gentemot bolaget. Eftersom även panträtten är tvistig föreligger heller ingen betryggande panträtt.

Bräcke Fastigheter AB har motsatt sig ändring av tingsrättens beslut. Som grund för sin inställning har bolaget i huvudsak anfört följande. Fordran som åberopas i konkursansökan är inte utmättningsbar och Kiko Space AG saknar behörighet att begära Bräcke Fastigheter AB i konkurs. Kiko Space AG har inte styrkt att utbetalning skett i enlighet med det påstådda skuldebrevet. Kiko Space AG har till grund för konkursansökan använt olika skuldebrev som strider mot varandra och som har undertecknats av olika personer trots att de uppgett att det endast finns ett skuldebrev mellan parterna. Det saknas också presumtion för att försätta Bräcke Fastigheter AB i konkurs.

Hovrätten fattar följande

SLUTLIGA BESLUT

Hovrätten undanröjer tingsrättens beslut och visar målet åter till tingsrätten för fortsatt handläggning.

Kiko Space AG:s yrkande om rättegångskostnader i hovrätten ska prövas av tingsrätten efter målets återupptagande (18 kap. 15 § tredje stycket rättegångsbalken).

SKÄL FÖR BESLUTET

Tingsrätten har redogjort för bestämmelserna om en borgenärs behörighet att begära gäldenären i konkurs. Som tingsrätten anfört krävs det att borgenären kan styrka att denne har en fordran mot gäldenären.

Utgångspunkten är att ett undertecknat skuldebrev har ett högt bevisvärde. Kan ett sådant läggas fram för domstolen är det enligt praxis många gånger tillräckligt för att borgenären ska anses ha styrkt sin fordran (se rättsfallet NJA 1975 s. 577). Då Bräcke Fastigheter AB i detta fall invänt att Daniel Molin inte undertecknat det av Kiko Space AG åberopade kreditavtalet kan avtalet dock inte omedelbart ges en sådan bevisverkan. Invändningen medför däremot inte att kreditavtalet helt förlorar sitt bevisvärde. Det åligger Kiko Space AG att motbevisa invändningen, men i praxis har en borgenär i denna situation medgetts en viss bevislättning. Det är tillräckligt att borgenären gör sitt påstående om att gäldenären har undertecknat handlingen övervägande sannolikt (se rättsfallen NJA 1976 s. 667 och RH 2013:16).

Kiko Space AG har åberopat en förhållandevis omfattande utredning till stöd för att kreditavtalet representerar en verklig skuld och att Daniel Molins namnteckning är äkta. Bevisning består bland annat av e-postmeddelanden mellan Daniel Molin och Thomas Flatmo från Bräcke Fastigheter AB, Patrik Hild och Andrea Gisler från Kiko

Space AG samt Jörgen Ågran från Swedbank. Beträffande e-postmeddelandenas närmare innehåll finns det skäl att framhålla följande.

- I januari 2022 skriver Daniel Molin med Jörgen Ågran på Swedbank om en förestående exekutiv försäljning av fastigheten Bräcke 4:4 på grund av Bräcke Fastigheter AB:s skuld till banken.
- Den 9 februari 2022 får Daniel Molin uppgifter från Jörgen Ågran om hur mycket som återstår av skulden. Dagen därpå skriver Daniel Molin med Patrik Hild om att ”lösa bort banken” och att det finns pantbrev i fastigheten Bräcke 4:4. Daniel Molin uppger att man behöver skriva lånehandlingar, pantförskriva hela fastigheten och bestämma hur återbetalning ska ske.
- Den 25 februari 2022 skriver Thomas Flatmo till bland annat Patrik Hild och Daniel Molin och bifogar vad som benämns som det senast uppdaterade skuldebrevet och pantavtalet. De bifogade dokumenten innehåller ett avtal om pantsättning av fastigheten Bräcke 4:4 och ett skuldebrev avseende 500 000 euro enligt vilket Bräcke Fastigheter AB är kredittagare och Albert Hild är kreditgivare. Villkoren i skuldebrevet i övrigt motsvarar i huvudsak kreditavtalet som Kiko Space AG gör gällande i målet, bland annat vad avser storleken på månatliga amorteringar.
- Den 28 februari 2022 skriver Patrik Hild till Jörgen Ågran. Till meddelandet bifogas avtal och det anges att betalning genomförts. Det bifogade kreditavtalet är avfattat på engelska och är likalydande det avtal som Kiko Space AG åberopat i målet. Senare samma dag skriver Patrik Hild till Daniel Molin och uppger att avtalen måste signeras och skickas tillbaka snarast möjligt.
- Den 1 mars 2022 skriver Daniel Molin till Jörgen Ågran, med kopia till Patrik Hild, och uppger att Jörgen Ågran och Patrik Hild behöver kontakta varandra för att flytta pengar som nu finns inom Swedbank. Patrik Hild svarar på meddelandet

och uppger ”*Vi håller precis på med det. Jag kunde inte lägga upp betalningen till ett nytt konto utan dosan, men Mainframes redovisare har jobbat på Swedbank och har dosa så överföringen sker inom 15 min*”. Kort därefter återkopplar Daniel Molin och bekräftar att pengarna finns på deras konto, varpå Patrik Hild svarar ”*Bra, det är lite pengar över på lånet om 400 000 euro som vi kommer föra över till ett konto, 5 tkr*”. Även Jörgen Ågran återkopplar och skriver ”*Fint, då behöver jag bara kopior på undertecknade avtal så jag kan styrka varifrån pengarna kommer. Därefter kommer vi att återkalla ärendet från Kronofogden. För att släppa panten i fastigheten behöver jag också bekräftelser från andrahandspantsättarna...*”.

- Den 8 mars 2022 skriver Patrik Hild till Jörgen Ågran, med kopia till Daniel Molin, ”*Jag beklagar att det dröjde så att få in avtalen till dig. Hur ser det ut med pantbreven?*”, varpå Jörgen Ågran svarar ”*Tackar, då kan jag göra klar den delen. Vad avser pantbreven så kommer vi att frisläppa dessa, så fort vi får bekräftelser från Diös och Tillväxtverket att deras överhypotek inte längre gäller*”.
- I september och oktober 2022 förs diskussioner mellan Patrik Hild och Daniel Molin om pantbreven i fastigheten. Samtidigt diskuteras även vad som överenskommits om ett aktieförvärv och hur en dispyt kring elförbrukning ska hanteras. Vid upprepade tillfällen efterfrågar Daniel Molin uppgifter om hur mycket av lånet som återstår att betala.

Det som framgår av de åberopade e-postmeddelandena ger ett mycket starkt stöd för Kiko Space AG:s fordran och för att Daniel Molins namnteckning på kreditavtalet är äkta. Bräcke Fastigheter AB har varken i tingsrätten eller i hovrätten lämnat någon rimlig förklaring till hur e-postmeddelandena annars ska uppfattas. Påståendet från bolaget om att det aldrig blev mer än diskussioner om ett lån framstår inte som trovärdigt, särskilt inte då det händelseförlopp som e-postmeddelandena vittnar om även får stöd av annan utredning. Hovrätten beaktar i detta avseende bland annat

uppgifterna som enligt nedan antecknats vid polisförhör med Daniel Molin den 11 oktober 2022.

”Jag hade i mars 2022 svårt att betala ett lån till Swedbank efter en försenad fastighetsförsäljning. Jag berättade detta för Albert och talade om att Swedbank var beredd att sälja fastigheten på exekutiv auktion. Jag underrättade Albert om att verksamheten hotas... Albert var angelägen om att banken inte säljer huset. Albert vill låna ut 4 miljoner för att lösa krisen. Det var bråttom. Det görs ett avtal innan visningen av huset så att banken vet att pengar är på väg... Pengarna kom till slut fram, då från Kikospace AG i Schweiz... Lånet började betalas tillbaka, cirka en miljon har jag betalat till MF... Skulden idag är 3 miljoner kvar... Jag tycker det var konstigt att låna av ett bolag, Kiko Space AG, men betala tillbaka till ett annat.”

I förhöret tycks alltså Daniel Molin bekräfta skulden till Kiko Space AG och i huvudsak även de övriga omständigheter som Kiko Space AG gör gällande. Bräcke Fastigheter AB har angående detta anfört att Daniel Molin lämnade oriktiga uppgifter i förhöret med polisen eftersom han på grund av hot kände sig pressad. Daniel Molin har i huvudsak bekräftat detta i förhör vid tingsrätten. Mot bakgrund av vad som därutöver framkommit i förhöret och målet i övrigt framstår förklaringen dock inte som trovärdig. Daniel Molins förhørsutsaga kommenteras vidare nedan.

Kiko Space AG har även åberopat bevisning som talar för att Bräcke Fastigheter AB faktiskt gjort amorteringar enligt kreditavtalet. Enligt ett e-postmeddelande den 8 juni 2022 gav Daniel Molin instruktioner om att flytta pengar från Bräcke bolagen till Bräcke Fastigheter AB för att betala *”det sista av ett lån till Albert på Kiko”* (hovrättens översättning från engelska). Jan-Åke Stålmark, som mottog instruktionen, kontaktade två dagar senare Albert Hild på Kiko Space AG och meddelade att vissa betalningar nu gjorts. Till e-postmeddelandet bifogades ett dokument benämnt *”Betalningsplan mellan Bräcke Bo-Service och Kiko/Megalon Group AG”* (hovrättens översättning från engelska). Trots att partsförhållandena enligt betalningsplanen inte fullt ut motsvarar kreditavtalet anser hovrätten att mycket talar för att det är

kreditavtalet som avses. Betalningsplanen och kreditavtalet utgår nämligen från samma totalbelopp, förfallodag, betalningstakt och räntesats. Betalningarna ger därmed ytterligare starkt stöd för Kiko Space AG:s fordran.

De uppgifter som Daniel Molin lämnat i förhör vid tingsrätten och den övriga utredningen som Bräcke Fastigheter AB åberopat för att motbevisa den påstådda skulden har enligt hovrätten ett lågt bevisvärde. Det kan konstateras att Daniel Molin under sanningsförsäkran förnekat lånet från Kiko Space AG, men medgett att Bräcke Fastigheter AB tagit emot cirka 4 200 000 kr från Mainframe Datacenter Sweden AB (ett bolag med kopplingar till Kiko Space AG). Enligt åberopat bankutdrag ska överföringen ha gjorts den 28 februari 2022, d.v.s. samma dag som Patrik Hild enligt de av Kiko Space AG åberopade e-postmeddelandena skickade kreditavtalet till Jörgen Ågran på Swedbank med meddelande om att lånet var utbetalt (se ovan).

I linje med Bräcke Fastigheter AB:s talan har Daniel Molin uppgett att insättningen i själva verket var en deposition på grund av ett hyresavtal mellan Bräcke Fastigheter AB och Mainframe Datacenter Sweden AB. De efterföljande betalningar som Bräcke Fastigheter AB gjorde till Kiko Space AG skulle därmed ha utgjort återbetalningar av depositionen, inte låneamorteringar. Att det förhållit sig på detta sätt får visserligen i någon mån stöd av den bilaga till ett hyresavtal som Bräcke Fastigheter AB åberopat. I bilagan anges att Mainframe Datacenter Sweden AB var skyldig att lämna deposition om drygt 4 000 000 kr till Bräcke Fastigheter AB. Hovrätten noterar dock att varken bilagan – som inte är signerad av parterna – eller de uppgifter som Daniel Molin lämnat ger någon förklaring till det som framgår av utredningen i övrigt. Den e-postkorrespondens med Patrik Hild och Jörgen Ågran som redovisas ovan har uppenbarligen inte avsett en deposition. En eventuell överenskommelse med Mainframe Datacenter Sweden AB förklarar inte heller det som antecknats vid polisförhöret med Daniel Molin. Den utredning som Bräcke Fastigheter AB åberopat förtar därmed inte värdet av den utredning som Kiko Space AG lagt fram.

Med hänvisning till det anförda anser hovrätten sammantaget att Kiko Space AG styrkt sin fordran. Kiko Space AG har alltså varit behörigt att begära Bräcke Fastigheter AB i konkurs.

Mot konkursansökan har Bräcke Fastigheter AB även invänt att bolaget inte är insolvent och att Kiko Space AG har betryggande säkerhet för sin fordran. Prövningen i den delen bör lämpligen ske i tingsrätten som första instans. Det överklagade beslutet ska därför undanröjas och målet visas åter till tingsrätten för fortsatt handläggning.

Hovrättens beslut får inte överklagas (54 kap. 3 § andra stycket rättegångsbalken).

Agneta Ögren
Protokollet uppsatt

Skiljaktig mening, se bilaga B



Skiljaktig mening i hovrätten

Hovrättspresidenten Agneta Ögren är skiljaktig och anför följande.

I 2 kap. 6 § konkurslagen (1987:672) regleras frågan om borgenärs behörighet att begära gäldenär i konkurs. Enligt första och andra styckena i paragrafen ska en fordran godtas som stöd för behörigheten, om fordringen fastställts antingen av domstol eller av kronofogdemyndighet med stöd av lagen (1990: 746) om betalningsföreläggande och handräckning, även om avgörandet inte har vunnit laga kraft (förutsatt att inhibition inte har meddelats), eller också genom skiljedom som får verkställas. I andra fall krävs att borgenären styrker sin behörighet att begära gäldenären i konkurs (tredje stycket).

Frågan i hovrätten är i första hand om Kiko Space AG har uppfyllt detta krav.

Föreskriften i 2 kap 6 § 3 st KL bör förstås så att samma bevisregler ska tillämpas som i ett vanligt fordringsmål.

Det har länge ansetts som en grundläggande princip att den som påstår sig inneha ett betalningskrav på grund av en lämnad försträckning har bevisbördan för påståendets riktighet. Den påstådda borgenären har ansetts behöva styrka de sakomständigheter som konstituerar fordringsförhållandet, vilket normalt är att pengar har överlämnats till motparten med krav på återbetalning enligt vissa villkor. Det finns flera rättsfall som bekräftar denna huvudregel om bevisbördans placering och innebörd.

För att tydliggöra detta kan följande sägas. En talan om betalning i anledning av en försträckning grundas på två faktiska förhållanden, nämligen 1) att det har skett en förmögenhetsöverföring (överlämnande av pengar) och 2) att denna har varit villkorad av att återbetalning ska ske. Detta utgör de två rättsfakta som borgenären åberopar och som, om påståendena är riktiga, leder till rättsföljden att det föreligger en försträckning. Brister det i något av leden ska borgenärens talan ogillas.

I många fall har en försträckning manifesterats i ett skriftligt fordringsbevis. Förekomsten av en skriftlig handling som bekräftas på en parts påstående om ett fordringsförhållande har naturligtvis ett mycket starkt bevisvärde. Man kan utgå från att bevisvärdet normalt är så högt att borgenären har uppfyllt sin bevisskyldighet. Den andra parten (gäldenären) måste då lägga fram bevisning som förtar bevisvärdet av den skriftliga handlingen i sådan mån att domstolen vid sin bevisprövning hamnar på andra sidan om bevisbördepunkten.

I detta fall har Kiko Space AG åberopat ett av Daniel Molin undertecknat skuldebrev innebärande att Kiko Space AG den 28 februari 2022 lånat ut 400 000 euro till Bräcke Fastigheter AB. Samma dag finns även ett undertecknat pantavtal för fordringen i fastigheten Bräcke Bräcke 4:4. Bräcke Fastigheter AB har bestritt att det föreligger en försträckning på sätt Kiko Space AG påstått och även bestritt att någon penningöverföring från Kiko Space AG skett. Grund för bestridandet är att åberopade handlingar är

förfalskade. Till stöd för sin invändning har Bräcke Fastigheter AB redovisat flera likalydande skuldebrev med olika kreditgivare och panthavare samt skillnader i utseende på skuldebreven.

Jag anser att Kiko Space AG inte har kunnat visa att det skett en förmögenhetsöverföring från bolaget till Bräcke Fastigheter AB i anslutning till det åberopade skuldebrevet. Mot bakgrund av detta och då det förekommit flera olika versioner av undertecknade skuldebrev anser jag att Kiko Space AG i konkursmålet inte uppfyllt sin bevisbörda att en försträckning ägt rum. Jag delar därför den bedömning som tingsrätten gjort d.v.s. att Kiko Space AG inte styrkt sin behörighet att begära Bräcke Fastigheter AB i konkurs. Mot den bakgrunden anser jag att Kiko Space AG:s överklagande ska avslås och tingsrättens beslut fastställas.